

скыты кораби, които възлазятъ изъ Дарданелскый проливъ и по Мряморно море, за да отійдуть да купувать жито по Черно море.

Има още, както казахме голѣмъ брой пароплави влачяре въ Босфоръ; обаче тѣи не сѣ още распорядени въ Дарданелскый проливъ; употрѣбеніето на тѣя влачяре умножава при туй разноскыты на мореплаваніето. Между това има надѣжба, че дружината на влачярети, която има своиты ладіи въ Босфоръ, ще наиди срѣдство да ся погрыжи также и за корабити, дѣто ся намѣрватъ по пролива.

Главы произведенія въ Турція. Турція е безъ припирь едно мѣсто отъ голѣми извори и отъ различни естества; чловѣкъ не ще ся почюди, кога си докара на умъ, че тая имперія ся продължава върху едно пространство около 20° ширина и повѣче отъ 30° дължина, и че има голѣмо разнообразіе отъ климати, отъ высокы и низкы, долини и горни садины.

Турція и Руссія сѣ самыты двѣ страны, които производять речи всичкыты испрѣвны вещества; това е една отъ причиныты заради които Велико-Британія, ржеодѣлна сила на една толкось висока степенъ, всякогажъ е показала толкось голѣмъ грыжъ ради задържаніето на независимость-та и на цѣлость-та на тая имперія; тазъ грыжа завърши, по времято на послѣдній бой, да надѣли въ свѣтити на Британската държава, върху нуждата за миръ, който забѣлѣжваха тамъ. Турція има по хълмовети на Стара-Планина, Тавръ, на Босненскыты планины и въ Влашкыты и Богданскыты карпати, чудесны дръвїе за всякаква направа. Дунавскый окринъ, Македонія, Тессалія, Българія, най-паче Дунавскыты княжества, сѣ спорны съ жито; тя искарва голѣмо количество лой; маслината расте добръ по земята на Мала Азія и по островити на Архыпелагъ; най-послѣ желѣзото и мѣдъ-та сѣ прѣхубавы въ Турція. Нынѣ да разсѣдѣше нѣкой за безкрайната търговска сила, която можяше придобые Руссія ако, намѣсто Балтійскыты горы, тя прибавяше Балканскыты и Таварскыты; намѣсто храната отъ Подолія и Украйна, житата отъ Тессалія, Македонія и отъ Дунавскый окринъ; намѣсто нейното желѣзо и нейната мѣдъ, желѣзото и мѣдъ-та отъ Турція; на множеството лой отъ нейныты стада по-скѣпото маслинево масло отъ Турція.

За голѣма жалость е, что Европа не е могла да намѣри цѣръ за безгрыжность-та и за бездѣйствието на управата, която има първенството на тѣя богаты страны. Монтеке ублажава нѣдѣ-си Европъ за това, че добры мѣста както Испанія и Турско сѣ въ рѣцѣ, които не могъть гы направять страшни на останалото отъ свѣта. Ако Монтеке живѣяше днесъ, той щяше жяли; напротивъ, съ насъ, да гледа тѣя непохватны и непѣргавы рѣцѣ да оттъмнуватъ на свѣта безкрайны извори и добывкы, които